

**PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
GAGAUZIYANIN HALK TOPLUŞU**

**РАБОЧАЯ ГРУППА ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ В РАМКАХ КОНСТИТУЦИОННЫХ НОРМ
ФУНКЦИОНАЛЬНОСТИ АТО ГАГАУЗИЯ И ПОЛОЖЕНИЙ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА ОБ ОСОБОМ СТАТУСЕ АТО ГАГАУЗИЯ**

DECIZIE

privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare

În temeiul p. 5, 6, și p.9 din Regulamentul de funcționare a grupului de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor constituționale, a funcționalității UTA Găgăuzia și a prevederilor legislative ale Republicii Moldova în raport cu statutul special al UTA Găgăuzia,

Grupul de lucru DECIDE.

1. Se ia act de informația prezentată de experții Grupului de lucru pe marginea problemelor ce țin de delimitarea atribuțiilor UTA Găgăuzia în proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare.

2. Se aprobă propunerile ce țin de delimitarea atribuțiilor rezultate din competențele UTA Găgăuzia în proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare (propunerile Grupului de lucru se anexează).

3. Prezenta decizie se remite Adunării Populare în vederea înaintării proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare în calitate de inițiativă legislativă.

**Copreședintele
Grupului de lucru
Vlad BATRÎNCEA**

**Chișinău, 09 martie 2021
Nr. 7**

**Copreședintele
Grupului de lucru
Gheorghii LEICIU**

LEGE
pentru modificarea Legii nr. 135/2003
privind meșteșugurile artistice populare

Parlamentul adoptă prezenta lege ordinară.

Articol unic.- Legea nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 84-86, art. 390) cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 9¹ cu următorul cuprins:

”Articolul 9¹. Competențele autorităților din UTA Găgăuzia

(1) Adunarea Populară a Găgăuziei:

- a) reglementează prin lege locală specificul activității în domeniul meșteșugurilor artistice populare din UTA Găgăuzia;
- b) delimitează atribuțiile autorităților din UTA Găgăuzia în domeniul meșteșugurilor artistice populare;
- c) aprobă programe de susținere, păstrare și dezvoltare a meșteșugurilor artistice populare din UTA Găgăuzia;
- d) aprobă Registrul UTA Găgăuzia al obiectelor de artă meșteșugărească;
- e) acordă subvenții și facilități fiscale meșterilor populari, organizațiilor lor și întreprinderilor din domeniul meșteșugurilor artistice.

(2) Comitetul executiv al Găgăuziei:

- a) colaborează cu autoritățile publice centrale de specialitate și contribuie la elaborarea și promovarea politicilor de stat în domeniului meșteșugurilor artistice populare;
- b) elaborează programe de susținere, păstrare și dezvoltare a meșteșugurilor artistice populare din UTA Găgăuzia și asigură realizarea acestora;
- c) elaborează Registrului UTA Găgăuzia al obiectelor de artă meșteșugărească și îl propune Adunării Populare spre aprobare;
- d) asigură ținerea Registrului UTA Găgăuzia al obiectelor de artă meșteșugărească;
- e) face propuneri Ministerului Educației, Culturii și Cercetării de includere a obiectelor locale de artă meșteșugărească din UTA Găgăuzia în Registrul național.
- f) coordonează activitatea autorităților administrației publice locale din UTA Găgăuzia și acordă sprijin în vederea asigurării valorificării competențelor lor stabilite în art.10 din prezenta lege;

g) elaborează și aprobă planuri de promovare și popularizare a meșteșugurilor artistice populare specifice Găgăuziei pe teritoriul Republicii Moldova și peste hotarele ei.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Reiterând necesitatea dezvoltării democratice a societății și a statului în care garantarea drepturilor și libertăților omului sunt considerate valori supreme, recunoscând și garantând dreptul tuturor cetățenilor săi, la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice precum și religioase, în temeiul articolului 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 206/2015 în scopul îndeplinirii obiectivelor stipulate pentru asigurarea mecanismului de cooperare între Parlamentul Republicii Moldova și Adunarea Populara a Găgăuziei, prin Dispoziția Președintelui Parlamentului nr. 12/2019 și Hotărârea Adunării Populare nr. 18/2017, a fost creat Grupul de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor constituționale, a funcționalității unității teritoriale autonome Găgăuzia, pentru ajustarea prevederilor legislative ale Republicii Moldova referitoare la statutul special al UTA Găgăuzia stabilit de normele constituționale.

Considerând autonomia și descentralizarea administrativă, drept principii indispensabile ale statelor europene, care valorifică și plasează responsabilitatea pentru autoadministrarea și luarea deciziilor de dezvoltare a colectivităților în seama autorităților celor mai aproape de cetățeni, tinzând să lase loc intervenției statului în baza principiului subsidiarității pentru asigurarea dezvoltării armonioase a societății, Grupul de lucru cu suportul experților CMI a elaborat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Proiect de lege ce face parte din legislația domeniului culturii care stă la temelia atribuțiilor de bază ale UTA Găgăuzia și pe care s-a fundamentat necesitatea determinării statutului juridic special, având drept scop dezvoltarea prevederilor stabilite în legile din domeniul culturii relevante pentru UTA Găgăuzia și asigurarea compatibilității acestora cu cadrul legislativ conex din domeniul culturii, excluzând astfel paralelisme și confuzia legislativă.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Inițiativa legislativă are drept scop modificarea Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare în vederea atribuirii autorităților din

UTA Găgăuzia de a reglementa prin lege locală specificul activității în domeniul meșteșugurilor artistice populare din UTA Găgăuzia. La fel, prin proiect se prevede concretizarea competențelor Adunării Populare a Găgăuziei și a Comitetului Executiv al Găgăuziei în domeniul respectiv prin susținere, păstrare și dezvoltare a meșteșugurilor artistice populare din UTA Găgăuzia.

Considerăm că, proiectul în cauză, prin concretizarea raporturilor dintre autonomie și centru, va contribui la aprofundarea relațiilor dintre acestea, asigurând un grad înalt de credibilitate.

Fundamentarea economico-financiară

Realizarea prevederilor proiectului de lege nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de lege este în corespundere cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și se încadrează în sistemul legislativ al Republicii Moldova și vine să concretizeze atribuțiile din domeniul culturii rezervate prin Legea nr. 344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În procesul de elaborare inițiativa legislativă a fost remisă Ministerului Educației, Culturii și Cercetării pentru avizare. Toate obiecțiile și propunerile primite au fost examinate în procesul de definitivare a proiectului și au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor.

Constatările expertizei anticorupție

Prevederile proiectului promovează interesul statului și al UTA Găgăuzia în ceea ce privește includerea, în mod expres, a autorităților UTA Găgăuzia în sistemul autorităților responsabile de elaborarea și realizarea programelor regionale de susținere și dezvoltare a meșteșugurilor artistice.

Prevederile proiectului nu conțin factori și riscuri de corupție și nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului. Promovarea proiectului este binevenită și necesară.

Proiectul de lege a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova.

Constatările expertizei juridice.

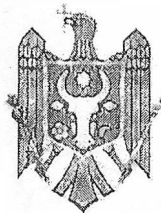
Prezentul proiect de lege va fi remis spre avizare Ministerului Justiției.

Luând în considerație cele menționate Adunarea Populară a UTA Găgăuzia și Grupul de lucru consideră că dezvoltarea și modernizarea legislației cu privire la statutul juridic special al unității teritorial autonome Găgăuzia este

tot atât de importantă ca și dezvoltarea și modernizarea întregii legislații a Republicii Moldova, ca parte integrantă a sistemului legislativ European.

Membrii Grupului de lucru

Ministerul Educației, Culturii
și Cercetării al Republicii Moldova

Ministry of Education, Culture and
Research of the Republic of Moldova

2033-MD, or. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale,
tel. (+373)22 227620, fax (+373)22 232388

2033-MD, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
tel. (+373)22 227620, fax (+373)22 232388

Nr. 05 2-07. 1321 din 24 03 2021

La nr. GI-VB nr. 13 din 19.02.2021

Grupul de Lueru Parlamentar privind Găgăuzia

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a examinat *proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare* și, în baza avizelor Centrului Național de Conservare și Promovare a Patrimoniului Cultural Imaterial (nr. 18 din 12.03.2021), Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală (nr. 51/01-05 din 22.08.2021), Comisiei Naționale privind Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial (nr. 50/01-05 din 22.08.2021), Uniunii Meșterilor Popolari (01/03 din 01.03.2021), în limitele competențelor funcționale. Vă comunică următoarele:

Cu referire *la conținutul proiectului de lege* avizat, se expun următoarele raționamente:

La art. 9, alin. (1), lit. c), după cuvântul „dezvoltare”, se include cuvântul „la nivel local”. Obiecție similară pentru alin. (2), lit. b).

La alin. (2), lit. g), se va aduce claritate dacă planurile menționate se referă la meșteșugurile artistice populare specifice UTA Găgăuziei sau doar populației de etnie găgăuză de pe teritoriul unității respective.

La Nota informativă:

La compartimentul *Avizarea și consultarea publică*, menționăm că Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a primit spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 135/2003 pentru prima dată prin demersul nr. GI-VB nr. 13 din 19.02.2020. Anterior, MECC nu a fost informat referitor la inițierea sau conținutul proiectului de lege.

În contextul celor expuse supra, informăm că MECC susține promovarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare urmare modificărilor expuse în prezentul aviz.

Lilia POGOLȘA
Ministru

Ex: Mariana Mischevsca
Tel: 022-23-80-13
E-mail: mariana.mischevsca@mecc.gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
E. D. P. Nr. 677	
„24”	03 2021
Ora	

24 03 2024

Director General
MADRID 15 MAR
DIRECCION GENERAL DE FISCOS

El Centro Nacional de Conservación y Promoción del Patrimonio Cultural y Natural
ha solicitado a la Dirección General de FISCOS la realización de un estudio de
factibilidad para la creación de un fondo de inversión para la conservación y
promoción del patrimonio cultural y natural de España.

Ministerio de Cultura
Dirección General de Patrimonio Cultural y Natural

24 03 2024

MINISTERIO DE CULTURA
 DIRECCIÓN GENERAL DE PATRIMONIO CULTURAL Y NATURAL
 C/Alfonso XII, 16 - 28014 Madrid - España
 Teléfono: +34 91 414 1000 - Fax: +34 91 414 1001
 Email: dgpcn@cultura.gob.es

22.03.2014 nr. 54/04.14

Ministerul Educației Culturii și
Cercetării al Republicii Moldova

Comisia Națională pentru Salvarea Patrimoniului Cultural Imaterial a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare și vă comunică că nu are obiecții la textul elaborat de Grupul de Lucru Parlamentar privind Găgăuzia.

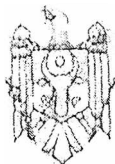
Președinte

Petru MICOL

Comisia Națională pentru
Salvarea Patrimoniului
Cultural Imaterial

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF EDUCATION,
CULTURE AND RESEARCH OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Muzeul Național
de Etnografie
și Istorie Naturală

NATIONAL MUSEUM OF
ETHNOGRAPHY AND NATURAL
HISTORY

Strada Căminului de Muncă, No. 10, Chișinău, Republica Moldova
Tel: +373 22 42 40 00 Fax: +373 22 42 40 00
E-mail: muzeu@muzeu.md direct: direct@muzeu.md Website: www.muzeu.md

22.03.2024 Nr. 54/ct-95

Ministerul Educației, Culturii și
Cercetării al Republicii Moldova

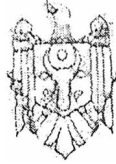
Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 135/2005 privind meșteșugurile artistice populare și va comunica că nu are obiecții la textul elaborat de Grupul de Lucru Parlamentar privind Găgăuzia.

Director general

Petru NICOL

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

Muzeul Național
de Etnografie
și Istorie Naturală

MINISTRY OF EDUCATION,
CULTURE AND RESEARCH OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA

NATIONAL MUSEUM OF
ETHNOGRAPHY AND NATURAL
HISTORY

mun. Chișinău, str. Mihai Kogălniceanu, 82, cod fiscal: 100560000099
Tel: (+373) 22 23 40 02 Fax: (+373) 22 23 40 02
e-mail: office@muzeul.md, directie@muzeul.md website: www.muzeul.md

22.03.2014 Nr. 54/01-05

Ministerul Educației, Culturii și
Cercetării al Republicii Moldova

Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare și vă comunică că nu are obiecții la textul elaborat de Grupul de Lucru Parlamentar privind Găgăuzia.

Director general

Handwritten signature and initials

Petru NICOL

ASOCIUNEA MESTERILOR
POPULARI din MOLDOVA

2012, Chișinău, str. Pușkin 24, of. 58
Tel. (373 22) 22-05-97, fax 22-73-63
e-mail: umpmoldova@gmail.com

NGO HANDICRAFTSMEN'S
UNION of MOLDOVA

2012, Chișinău, 24 Pușkin Str., of. 58
Tel. (373 22) 22-05-97, fax 22-73-63
e-mail: umpmoldova@gmail.com

№. – 01/03

„01” martie 2021

Ministerul educației, culturii și cercetării
Copie: Comisia Națională pentru Salvarea Patrimoniului Cultural
Imaterial Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală

Referitor la solicitarea de a aviza proiectul de lege *pentru modificarea Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare*, elaborat de Grupul de Lucru Parlamentar privind Gagăuzia, comunicăm următoarele.

Conform conținutului statuat la art. 58 alin. (1) din Regulamentul Parlamentului, ar fi de dorit ca proiectul de lege să fie prezentat în calitate de act legislativ și propunerile de modificare să fie prezentate separat.

As. dl. Avizor a avizat proiectul de lege în prezentare amănunțită în Ministerul, considerând oportuna expunerea opiniei sale în procedura de elaborare a avizului anual al Guvernului asupra proiectelor de lege, la etapa introducerii acestuia în procedura legislativă, în conformitate cu art. 45 al. 1) din Constituția Republicii Moldova aprobată prin Legea nr. 135/1994.

Constanța B. Dumitru